

Vuurwerk

Achtergrondinformatie over vuurwerk

Chinezen kennen een lange traditie van het gebruik van vuurwerk bij religieuze gebeurtenissen om boze geesten te verdrijven. Na enkele eeuwen werd het buskruit ook in Europa bekend. Hier werd het toegepast bij oorlogsvoering, maar het werd ook gebruikt in groot vuurwerk. In de loop van de negentiende eeuw ging de gegoede burgerij meer vuurwerk afsteken met oud en nieuw.

Na de Tweede Wereldoorlog werd vuurwerk populair onder brede lagen van de bevolking. De toegenomen welvaart maakte het mogelijk dat iedereen vuurwerk kon kopen. Pas rond 1965 kwamen vuurpijlen en gillende keukenmeiden massaal in trek. In 1980 kwam er nationale wetgeving die het geluidsvolume dat met het vuurwerk gemaakt mocht worden aan banden legde. Veel knalvuurwerk werd hiermee officieel verboden en zo groeide er ongewild een markt voor illegaal vuurwerk. Tegelijk werd het siervuurwerk – door de wettelijke verruiming van de maximale kruidinhoud bij vuurwerk – steeds beter en mooier en het aanbod ervan nam toe.

Pas in de jaren zestig en zeventig van de twintigste eeuw ontstaat de gewoonte om tijdens de jaarwisseling zelf vuurwerk af te steken[1]. Waarschijnlijk nemen oud-Indiëgangers en migranten deze gewoonte mee uit Indonesië. Veel van hen vestigen zich in Den Haag, waar in eerste instantie met name straatschoffies het gebruik oppikken. Daarna volgen al snel andere burgers en andere delen van het land. Het vuurwerk wordt steeds makkelijker verkrijgbaar dankzij import vanuit China. En de stijgende welvaart maakt het vuurwerk voor steeds meer mensen bereikbaar. Inmiddels is een jaarwisseling zonder vuurwerk voor veel mensen niet meer voorstelbaar.

Om de consumenten te waarschuwen voor de gevaren van verkeerde omgang met vuurwerk kwamen er vanaf de jaren zeventig steeds meer campagnes ('Je bent een rund, als je met vuurwerk stunt'). Na rampen in een vuurwerkfabriek (Culemborg 1991) en in een vuurwerkopslag (Enschede 2000) werden alle fabrieken gesloten. In 2014 werd de aanvangstijd van afsteken verschoven van 10.00 uur naar 18.00 uur op 31 december. Hiermee ging een stuk van de traditie, het zogenoemde dagstoken, verloren